

žádá oznámení vad a to proto, aby prodatel věděl, co se jeho zboží vytýká a aby se dle toho mohl zařídit.

Čís. 3891.

Dal-li zákazník bance příkaz, by převedla pohledanost z účtu třetí osoby, nad níž měl disposiční právo, na jeho vlastní debetní účet, jde o placení, jehož účinky poji se ke dni, kdy byl příkaz bance udělen a jemuž není na závalu, že bylo pak bance poskytnuto příročí podle nařízení ze dne 19. prosince 1919, čís. 660 sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 21. května 1924, Rv I 413/24.)

Žalobce měl u žalované banky své konto a kromě toho mu příslušelo disposiční právo nad kontem Anny K-ové u téže banky. Ku krytí těchto kont deponoval žalobce u žalované bianco směnku na 16.500 Kč. Dne 24. dubna 1923 vykazovalo konto žalobcovo debet 14.710 Kč a konto Anny K-ové kredit 8.320 Kč. Žalobce dal dne 23. dubna 1923 žalované bance příkaz, by z běžného účtu Anny K-ové převedla 8.320 Kč na jeho účet a téhož dne poukázal žalobce žalované 6.390 Kč k dobropisu na jeho účtu. Dne 30. dubna 1923 usnesla se valná hromada žalované na likvidaci a dne 3. srpna 1923 bylo jí povoleno příročí podle nařízení ze dne 19. prosince 1919, čís. 660 sb. z. a n. Žalobě o vydání krycí bianco směnky 16.500 Kč bylo oběma nižšími soudy vyhověno. Nejvyšší soud nedal místa dovolání.

Důvody:

Žalobcovo oprávnění k žalobě vzato bylo v pochybnost teprve v dovolání, avšak mylně, ježto žalobce, jenž podle nesporného přednesu stran měl disposiční právo nad oběma konty v žalobě uvedenými, má též právo domáhati se toho, by žalovaná firma, vedoucí účty ty, vyhověla příkazu, udělenému jí žalobcem vzhledem k těmto účtům, a důsledkem toho vydala mu i krycí směnku, již neprávem zadržuje. Nařízení vlády čís. 660 r. 1919 a čís. 394 r. 1922 nepřicházejí v tomto sporu důvodně v úvahu, ježto účinek jich pro žalovanou firmu nastal nesporně teprve povolením příročí vyhláškou ministerstva financí ze dne 3. srpna 1923. V tento den nebyl ovšem proveden žalobcův příkaz, znějící na změnu obou kont a udělený žalované firmě dávno před tím, o němž jest jisto, že žalovaná firma jej obdržela před 30. dubnem 1923, kdy usnesla se na likvidaci. Dovolatelka poukazuje na to, že převod z účtu Anny K-ové na účet žalobcův za účelem zaplacení dluhu žalobcova jest ve skutečnosti placením. S náhledem tím jest souhlasiti tak dalece, že nikoli převod sám o sobě jako účetní manipulace, nýbrž příkaz, t. j. disposiční projev žalobce jako osoby k tomu oprávněné, za tím cílem udělený, jeví právní účinky placení. Žalobce byl 23. dubna 1923 dlužníkem žalované firmy, manželka jeho byla její věřitelkou, oba měli u žalované firmy běžný účet, jímž disponoval žalobce, čímž byl oprávněn i k dispozici vkladem manželčiným. Pokud žalovaná firma prováděla

v účtech příkazy, udělované jí žalobcem vzhledem k těmto účtům a tím i vzhledem k majetkovým hodnotám, účty těmito vykázaným, vykonávala tím pouhou účetní manipulací, jež sama o sobě neměla právních účinků. Tyto účinky mohly mít jen projevy vůle stran, směřující ke změnám majetku, vykázaného účty. Prikázal-li žalobce jménem své manželky, by na jejím účtu odepsána byla celá částka, vykázaná jako dluh banky, a připsána na účtu žalobcově na vyrovnání jeho dluhu, nastal tak zánik jak pohledávky Anny K-ové, tak i dluhu žalobcova, již sdělením tohoto příkazu. K přijetí jeho postačilo doručení žalované firmě, aniž záleží na tom, že tato odepřela účetní provedení jeho dopisem ze dne 24. dubna 1923, ježto neprokázala k tomu oprávnění. Povinnost žalované firmy, provést prikázané změny účetní, vyplývá ze závazku, jež převzala zřízením běžných účtů pro žalobce i jeho manželku, a uznáním dispozice žalobcovy vzhledem k oběma účtům. Důsledkem toho není oprávněna vykazovati nadále v účtech pohledávku Anny K-ové a dluh žalobcův ve stejné výši, ježto pominuly vzájemným odpočtem, a je důsledkem toho povinna, vydati žalobci krycí směnku, již měl býti zajištěn dluh žalobcův, když účel směnky té pominul. Náзор tento nepřiči se ani pojmům bankovního a peněžního obchodu, neboť z vývodů dovolatelky v tomto směru vyplývá, že má na mysli příkazy, udělené již za příročí, kdežto žalobcův příkaz došel jí před tím.

Čís. 3892.

Otec, jenž vynaložil na syna, činně ve vojsku sloužícího, náklady nemoci a pohřbu, jest oprávněn domáhati se náhrady na eráru. Nárok ten lze uplatňovati pořadem práva.

(Rozh. ze dne 21. května 1924, Rv I 454/24.)

Syn žalobcův Otokar Č., vojin v činné službě, onemocněl za zdravotní dovolené, nenastoupil vojenské služby, nýbrž byl ošetřován v domácnosti žalobcově a po delší nemoci zemřel. Žalobní nárok na erár o náhradu výloh nemoci a pohřbu synova procesní soud první stolice neuznal co do důvodu po právu, odvolací soud uznal žalobní nárok důvodem po právu. Důvody: Žalobce domáhá se na eráru náhrady nákladů, které činil na vydržování, léčení a ošetřování svého syna, aktivního vojína, za erár, jenž, jak tvrdí, byl po zákonu povinen, nésti náklady ty ze svého. Jde tedy předem o to, zda žalobce náklady ty učinil, a to není co do podstaty vůbec sporno a popřena jest jen částečně výše nákladů těch. Dále jde o to, zda vojenský erár byl povinen náklady ty nésti. Na to odpovídá první soud kladně, přiznáváje nemocnému vojínu nárok na ošetřování ve vojenské, po případě civilní nemocnici a na částečnou náhradu pohřebného aspoň za určitých okolností pokud se týče nárok na vojenský pohřeb. Při tom přehlíží ovšem první soud, že i při nemocničním ošetřování má vojin nárok na žold, aspoň částečný a že v ošetření tom jest zahrnuta i strava a ubytování. Mimo to však nevyžaduje každá nemoc ošetření nemocničního a před-